

zaaknummer 2013 W 1024

15 mei 2014

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. N.D. Geraads, advocaat te Eindhoven

tegen:

(*wijlen*) **[naam]**,
geboren op [datum] en overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven priester van het bisdom Roermond

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 13 augustus 2013. Op 11 oktober 2013 is een inhoudelijke reactie binnengekomen van het Bisdom Roermond. Op 27 maart 2014 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de klacht is behandeld en waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn echtgenote. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Klager werd bijgestaan door mr. Geraads, voornoemd.

Namens de bisschop van Roermond zijn verschenen de heer [naam], Vicaris-Generaal van het Bisdom Roermond, en de heer [naam].

Op 8 april 2014 is bij de griffie een brief (met bijlage) binnengekomen van mr. Geraads. Op 18 april is een reactie binnengekomen van [naam].

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager is afkomstig uit een boerengezin. Hij is de jongste van vijf kinderen. Toen klager een jaar of acht was, deed hij de eerste communie. Hierna kreeg klager een vaste biechtvader toegewezen. Tijdens één van zijn biechtsessies heeft klager moeten vertellen dat hij in de zonde van de onkuisheid was gevallen. Klager had namelijk gemasturbeerd. Toen klager dit aan aangeklaagde opbiechtte, wilde deze alle details weten. Klager moest dit maar eens komen uitleggen op de pastorie.

2.2. Op de pastorie moest klager zich uitkleden en toen is het seksueel misbruik begonnen. Klager weet nog dat hij op zondag na de mis van 10.00 uur vaak naar de pastorie ging. Ook na de repetities van het koor door de week ging hij mee naar de pastorie. Zijn moeder merkte

er niks van, omdat klager zogenaamd de kapelaan moest helpen. Wel merkte zijn moeder dat hij niet ter communie ging en zij stuurde hem om te biechten. Ook liepen de koorrepetities wel eens uit, zo werd tegen moeder gezegd. Tijdens klager zijn bezoek aan de pastorie is het seksueel misbruik steeds verder gegaan. Van uitkleden en betasten kwam het op pijpen en aftrekken. Hierbij moest klager aangeklaagde oraal bevredigen en aftrekken. Ook is het gebeurd dat aangeklaagde klager oraal verkrachtte. Aangeklaagde zoende het geslachtsdeel van klager. In de loop der jaren werd het misbruik steeds sadistischer. Aangeklaagde heeft het piemeltje van klager tegen zijn buik genaaid. Aangeklaagde hing door middel van vishaakjes gewichtjes aan klagers testikels en aan zijn tepels. Klager heeft ook kaarsvet tegen zijn piemel aan gekregen. Klager denkt dat het seksueel misbruik, nadat dit eerst rustig werd opgebouwd, tussen de 2 à 3 keer per week voorkwam. Het misbruik heeft in totaal wel tientallen tot honderden keren plaatsgevonden. Het misbruik is gestopt toen klager een jaar of 16 was.

2.3. Klager heeft tot een jaar of vier geleden nooit met iemand kunnen praten over het seksueel misbruik. Door de media-aandacht heeft klager zich enkele keren laten ontvallen richting zijn echtgenote dat het misbruik in de kerk veel verder is gegaan dan alleen op de internaten. Het seksueel misbruik heeft het huwelijksleven van klager zeer beïnvloed. Klager is altijd gehinderd door herinneringen aan het seksueel misbruik door aangeklaagde tijdens de intieme contacten met zijn echtgenote. Op zijn 33^e levensjaar is klager voor het eerst intiem geweest met zijn echtgenote. Klager is een man die altijd bezig is. Hij heeft een aantal beroepen gehad. Hij is onder andere werkzaam geweest als [beroep] en als [beroep]. Klager heeft twee rechterhanden en hij heeft in huis alle klussen altijd zelf gedaan. Twee jaar geleden heeft klager door zijn leeftijd en gezondheidstoestand moeten stoppen met deze klusjes in huis. Uit het huwelijk met zijn echtgenote zijn twee kinderen geboren, een dochter en een zoon. Met de zoon hebben klager en zijn echtgenote veel meegemaakt door zijn drugsverslavingsproblematiek. Op [datum] heeft klager van de politie gehoord dat zijn zoon op [leeftijd] in het drugsircuit is vermoord.

2.4. Het doel van klager bij deze klachtenprocedure is erkenning te krijgen van de kerkelijke gezagsdragers. Mocht het zover komen dan zou klager ook graag aanspraak willen maken op compensatie.

3. De inhoudelijke reactie

Vicaris-generaal [naam] heeft onderzoek gedaan naar feiten en omstandigheden die meer inzicht zouden kunnen bieden over aangeklaagde. In dit kader zijn de archieven geraadpleegd maar in het betreffende dossier zijn geen gegevens gevonden die ook maar enige aanwijzing vormen voor welk seksueel misbruik door aangeklaagde dan ook. Ook is in het benoemingstraject geen verloop dat enige bevreemding oproept. Er is ook in die zin niets uit op te maken dat mogelijk zou kunnen duiden op een bekendheid met een eventueel misbruik. Ook de vroegere personeelsfunctionaris kan zich geen enkel bericht over seksueel grensoverschrijdend gedrag met betrekking tot aangeklaagde herinneren. Daarnaast komt aangeklaagde niet voor in de informatie van de Commissie Deetman. De vicaris-generaal kan zodoende geen feitelijke gegevens aanreiken die het gestelde seksueel misbruik aannemelijk maken. Overigens wordt het gestelde seksueel misbruik als zeer ernstig ervaren. Als de aard en duur worden gezien, dan kan het niet anders zijn dan dat dit misbruik diepe sporen bij een slachtoffer achter moet laten. Het raakt het bisdom dat een geestelijke zich tot zulk handelen zou kunnen verlagen. Het is dan ook goed voorstelbaar dat klager daarvoor verantwoording zoekt. [naam] heeft zowel in de inhoudelijke reactie als ook ter zitting aangeboden om met klager over het gesteld misbruik van gedachten te wisselen indien klager daartoe de behoefte zou voelen.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn meer dan zestig jaar verstreken sinds de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst, hebben plaatsgevonden en wel dat aangeklaagde klager in een periode van meerdere jaren ongeveer wekelijks (soms meer dan eens) heeft betast en/of zijn geslachtsdeel heeft gekust en/of dat klager aangeklaagde handmatig of oraal heeft moeten bevredigen. Ook is klager in die periode soms door aangeklaagde oraal bevredigd. Aangeklaagde heeft bij een en ander bovendien ook meer dan eens sadistische spelletjes met klager gespeeld. De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft geschreven en ter zitting heeft toegelicht. De verklaring van de echtgenote van klager, dat klager haar ongeveer vijftien jaar geleden heeft verteld dat een kapelaan bij hem handtastelijk is geweest, draagt aan de aannemelijkheid daarvan bij. Daarnaast wordt de klacht ondersteund door de verklaring van de huisarts van klager waaruit blijkt dat klager reeds voor indiening van het klaagschrift met zijn huisarts over seksueel misbruik in de kerk heeft gesproken.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas ongeveer twaalf jaar oud. Aangeklaagde was als biechtvader iemand waarin klager vertrouwen moest kunnen stellen.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. De gegrondverklaring van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klager is aangedaan kunnen wellicht bijdragen aan de vermindering van dat leed.

4.6. Over financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Klager kan zich voor het verkrijgen van schadevergoeding met het onderhavige advies rechtstreeks wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de bisschop van Roermond de klacht tegen aangeklaagde gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 15 mei 2014 door mr. H.J. Schepen, voorzitter, mr. P.R.M. van der Ven en drs. Th. M. Bronzwaer, leden, bijgestaan door mr. M. van der Meulen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.